

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
17. marts 2014

Analyse:
**Segregering i de fire
største danske byområder**

Indhold

1	Indledning	3
2	Segregering før 2007	4
2.1	Indkomst	4
2.2	Uddannelse.....	4
2.3	Offentlig forsørgelse.....	5
2.4	Konklusion	5
3	Indkomst	6
4	Uddannelse	12
4.1	Grundskole.....	12
4.2	Videregående uddannelse.....	13
5	Offentligt forsørgede.....	22
6	Hovedkonklusion.....	27
6.1	Overordnede tendenser 1985-2011.....	27
6.2	Tendenser opdelt efter kategori og periode	27
7	Litteratur.....	28

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
d. 17. marts 2014

1 Indledning

Segregering betegner en overrepræsentation eller koncentration af forskellige persongrupper i bestemte områder – eksempelvis på tværs af forskellige bydele. Persongrupperne kan f.eks. adskille sig med hensyn til indkomst og formue, uddannelsesniveau og etnisk baggrund.

Segregering forekommer i næsten ethvert samfund – især i større bysamfund. Der er imidlertid store forskelle i omfanget og formen på segregering på tværs af bl.a. lande og byer.

Danmark har i nyere tid været kendetegnet ved en i international sammenligning relativt svag segregering. Dette notat omhandler segregering i Danmark i de seneste årtier. Notatet indledes med en kort sammenfatning af eksisterende analyser og litteratur vedr. segregeringstendenser i Danmark i perioden 1985-2007 (afsnit 2). Derefter belyses aktuelle segregeringstendenser i de fire største byområder i Danmark i perioden 2006-2011: Først med blik på indkomst (afsnit 3), dernæst med fokus på uddannelsesniveau (afsnit 4) og afslutningsvis med henblik på andelen af offentligt forsørgede (afsnit 5). Notatet afrundes med en kort opsummering (afsnit 6).

I forbindelse med udarbejdelsen af analysen for perioden 2006-2011 (afsnit 3-5) ønsker ministeriet at rette en tak til Rockwool Fondens Forskningsenhed for lån af datasæt. Rockwool Fondens Forskningsenhed inddelte i deres udgivelse "En befolkning deler sig op?" (Piił Damm, Schultz-Nielsen, & Tranæs, 2006), Danmark i hhv. små (minimum 150 indbyggere) og store (minimum 600 indbyggere) boligområder og har givet Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter lov til at benytte denne inddeling.

2 Segregering før 2007

Dette afsnit indeholder en kort opsummering af eksisterende analyser og historisk data fra 1985 til 2007 vedrørende segregering i København/Hovedstaden¹, Aarhus, Aalborg og Odense. Opsummeringen er baseret på Rockwool Fondens Forskningsenheds "En befolkning deler sig op? (Piil Damm, Schultz-Nielsen, & Tranæs, 2006) og "Social segregation i større danske byer. En kvantitativ undersøgelse af segregationsmønstre i Hovedstadsregionen. Aarhus, Odense og Aalborg", (Samson, 2009).

2.1 Indkomst

En generel tendens i perioden 1985-2003 var, at andelen af beboere med de laveste indkomster steg i alle fire byer. Samtidig var der en stigende koncentration af folk med lav indkomst i bestemte kvarterer, mest markant i Aarhus og Odense.

Koncentrationen af højindkomstgrupper i bestemte kvarterer var også stigende, specielt i Hovedstaden. For hovedstaden var segregeringen klart størst for så vidt angår boligområder i den højeste indkomstgruppe, om end segregeringsgraden i perioden 2001-2007 var svagt faldende her.

2.2 Uddannelse

Segregering i forhold til uddannelse i perioden 1985-2007 beskrives ud fra fem forskellige uddannelsesgrupper/niveauer: 1) Ingen eller uoplyst, 2) Grundskole, 3) Gymnasial uddannelse, 4) Erhvervsfaglig uddannelse, 5) Videregående uddannelse.

Befolkningens generelle uddannelsesmæssige opkvalificering i perioden har gjort, at sandsynligheden for en person med en grundskoleuddannelse tilfældigt møder en person med længerevarende uddannelse i sit kvarter har været stigende.

Fra 1985-2003 så man, at beboere i København, Aarhus og Odense generelt bor lidt mere opdelt efter uddannelsesniveau end tidligere, mens der i Aalborg modsat har været tendens til mindre uddannelsesrelateret segregering. Specifikt for beboere med grundskoleuddannelse så man imidlertid for alle fire byer en stigende tendens til segregering frem til og med 2007. Omvendt tegner der sig et billede af, at segregering blandt akademikere toppede i starten af 00'erne og aftog frem mod 2007 i alle fire byer.

De fire store byer er hjemsted for højere læreanstalter og ligger i top i forhold til andelen med en videregående uddannelse – højest i Aarhus, hvor 41 pct. i 2003 havde en videregående uddannelse. Tilsvarende observeres blandt akademikere et relativt højt niveau af

¹ I datamaterialet er København/Hovedstaden defineret som et sammenhængende byområde jf. Danmark Statistiks definition af Hovedstaden.

segregering, om end aftagende. Ser man isoleret på perioden 1994-2007, har der i alle fire byer været en tendens til, at akademikere har koncentreret sig mindre i specifikke områder. Her skiller Aalborg sig igen ud med et markant fald i denne kategori, hvilket stemmer overens med tendensen til faldende segregering for borgere i Aalborg fordelt på alle uddannelsesniveauer.

2.3 Offentlig forsørgelse

I perioden 1985-2003 skete der en mindre forøgelse af andelen af borgere på offentlig forsørgelse i alle fire byer. Størst var stigningen i Odense, hvor 18,3 pct. af borgerne i aldersgruppen 18-60-årige i slutningen af perioden modtog offentlig forsørgelse mod 16,1 pct. i starten af perioden. Til sammenligning var der i Aalborg 17,3 pct., Aarhus 16,2 og København 14,5 pct. af borgerne, der modtog offentlig forsørgelse.

I slutningen af samme periode havde Odense også den højeste grad af segregering. Således var modtagere af offentlig forsørgelse i visse kvarterer overrepræsenteret med 34,1 pct. Betragter man perioden 2001-2007, toppede segregeringsniveauet i Odense dog allerede i 2001. Niveauet var herefter stødt faldende frem til 2007. Samme tendens observeres i Aarhus, mens Aalborg derimod oplevede en mindre stigning i segregering af overførselsmodtagere. For hovedstaden var graden af segregering konstant blandt modtagere af offentlig forsørgelse i denne periode.

2.4 Konklusion

Fra 1985-2007 sker der i alle fire byer en stigende koncentration af henholdsvis lavindkomstgrupper og højindkomstgrupper. Hovedstaden er mest markant i forhold til segregering blandt højindkomstgrupper.

Med hensyn til uddannelse ser vi fra 1985-2003 at beboere i København, Aarhus og Odense generelt bor mere opdelt efter uddannelsesniveau end tidligere, mens der i Aalborg modsat har været tendens til mindre segregering. Specifikt for beboere med længerevarende uddannelse tegner der sig dog et billede af, at segregeringen topper i starten af 00'erne for at aftage frem til og med 2007 i alle fire byer.

I perioden 1985-2003 skete der en forøgelse i andelen af modtagere af offentlig forsørgelse i alle fire byer. Med undtagelse af Hovedstaden, observeres der samtidig en højere grad af segregering i byerne – mest markant i Odense. For Odense, Aarhus og Aalborg aftager segregeringen imidlertid frem mod 2007, mens segregerings-niveauet i Hovedstaden er forblevet konstant højt med et højt segregeringsniveau på 30 pct. blandt modtagere af offentlig forsørgelse.

3 Indkomst

Efter at have opsummeret data for perioden 1985-2007 belyser de følgende tre afsnit specifikt udviklingen i de fire byområder i perioden 2006-2011. Dette afsnit fokuserer på segregeringstendenser målt på personindkomst.

For at belyse segregering eller koncentration af forskellige indkomstgrupper, beregnes de såkaldte decilkvotienter² for de personlige disponible indkomster. Ved at benytte decilkvotienterne kan man sammenligne fordelingerne af personindkomsterne i et givent boligområde med den generelle fordeling i en by.

Indkomstdecilerne for byområderne er indledningsvist beregnet og benyttes som grænseværdier. Dernæst placeres indbyggerne i boligområderne i byområdernes indkomstdeciler. Andelen i hver decil giver en indikation af, om befolkningen fordeler sig skævt i forhold til byens fordeling som helhed. De enkelte boligområder kategoriseres alt efter, om de falder indenfor følgende grupper og niveauer af decilkvotienter. Populationen for beregningerne er befolkningen af 30-60-årige. Dette aldersinterval er valgt for at mindske effekter fra livsforløb (uddannelse, tidlig karriere, pension og anden tilbagetrækning).

Kategori	Decilkvotient
Særligt høj indkomst	< 0,25
Meget høj indkomst	0,25 - 0,50
Høj indkomst	0,50 - 0,80
Over gennemsnittet	0,80 - 1,25
Under gennemsnittet	1,25 - 2,00
Lav indkomst	2,00 - 4,00
Meget lav indkomst	4,00 - 10,0
Særligt lav indkomst	> 10,0

Tabel 1. Andel indbyggere i kategorier af decilkvotienter (2007 og 2011)

	Hovedstadsområdet		Odense		Aalborg		Aarhus	
	2007	2011	2007	2011	2007	2011	2007	2011
Særligt høj indkomst	13,0	13,9	8,1	8,1	6,8	6,7	11,3	12,9
Meget høj indkomst	16,1	14,4	14,2	17,7	14,7	23,4	15,4	15,0
Høj indkomst	11,0	12,0	22,9	17,1	21,1	17,0	14,5	14,5
Over gennemsnittet	11,9	11,6	20,2	23,6	18,2	14,8	10,2	10,1
Under gennemsnittet	9,5	9,1	14,8	10,7	11,0	4,7	21,3	18,3
Lav indkomst	15,8	14,2	3,8	5,7	12,9	16,1	14,0	12,3
Meget lav indkomst	16,6	16,5	6,9	7,5	8,3	4,4	5,2	7,0
Særligt lav indkomst	6,0	8,3	9,1	9,6	7,1	12,8	8,0	9,7

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder (Piil Damm, A., Schultz-Nielsen, M.-L., & Tranæs, T. (2006).

² Inspirationen til beregningsmetoden er hentet fra (Samson, 2009), (Socialpolitisk Forening og Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA), 2001) og (Storstadskommittén, 1997). Decilkvotienten er beregnet som antallet af boligområdets indbyggere i 1. og 2. decil (for byen) i forhold til 9. og 10. decil.

Tabellen antyder, at der er forskelle i hvor hhv. højindkomst- og lavindkomstgrupperne bosætter sig. Havde indbyggerne i de forskellige boligområder haft tilnærmelsesvis samme indkomstfordeling som det overordnede byområde, ville langt flere være bosat i områder med gennemsnitlige decilkvotienter. Det er ikke tilfældet. Alle større byområder har mindst 40 pct. af indbyggerne i boligområder med høje, meget høje eller særligt høje indkomster. Hovedstadsområdet har den laveste andel med godt 40 pct. i 2011, mens Aalborg har flest med godt 47 pct. Som det kunne forventes, er de meget høje og særligt høje indkomster mere koncentreret i Hovedstaden.

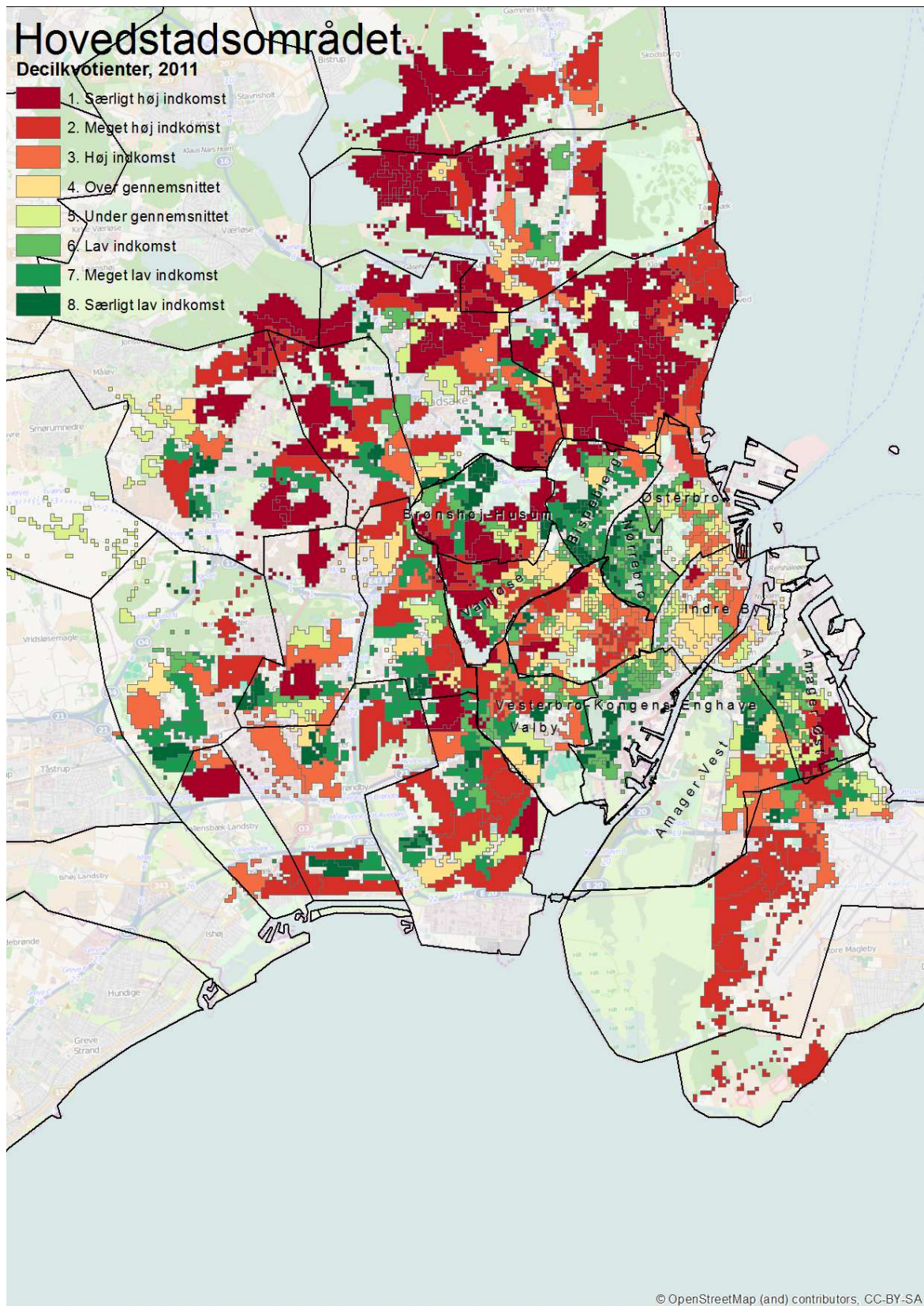
For de gennemsnitlige indkomsters vedkommende, har Hovedstaden og Aalborg færrest med hhv. knap 21 pct. og knap 20 pct. Her er det værd at bemærke, at Aalborg er faldet fra en andel på godt 29 pct. i 2007 til godt 19 pct..

For de lavere indkomster er andelen markant størst i Hovedstadsområdet med knap 39 pct. Også her har Aalborg den største andel blandt provinsbyerne, med godt 33 pct. Odense og Aarhus ligger efter med hhv. knap 23 pct. og 29 pct. I de meget lave og særligt lave indkomster har Hovedstadsområdet igen de absolut største andele.

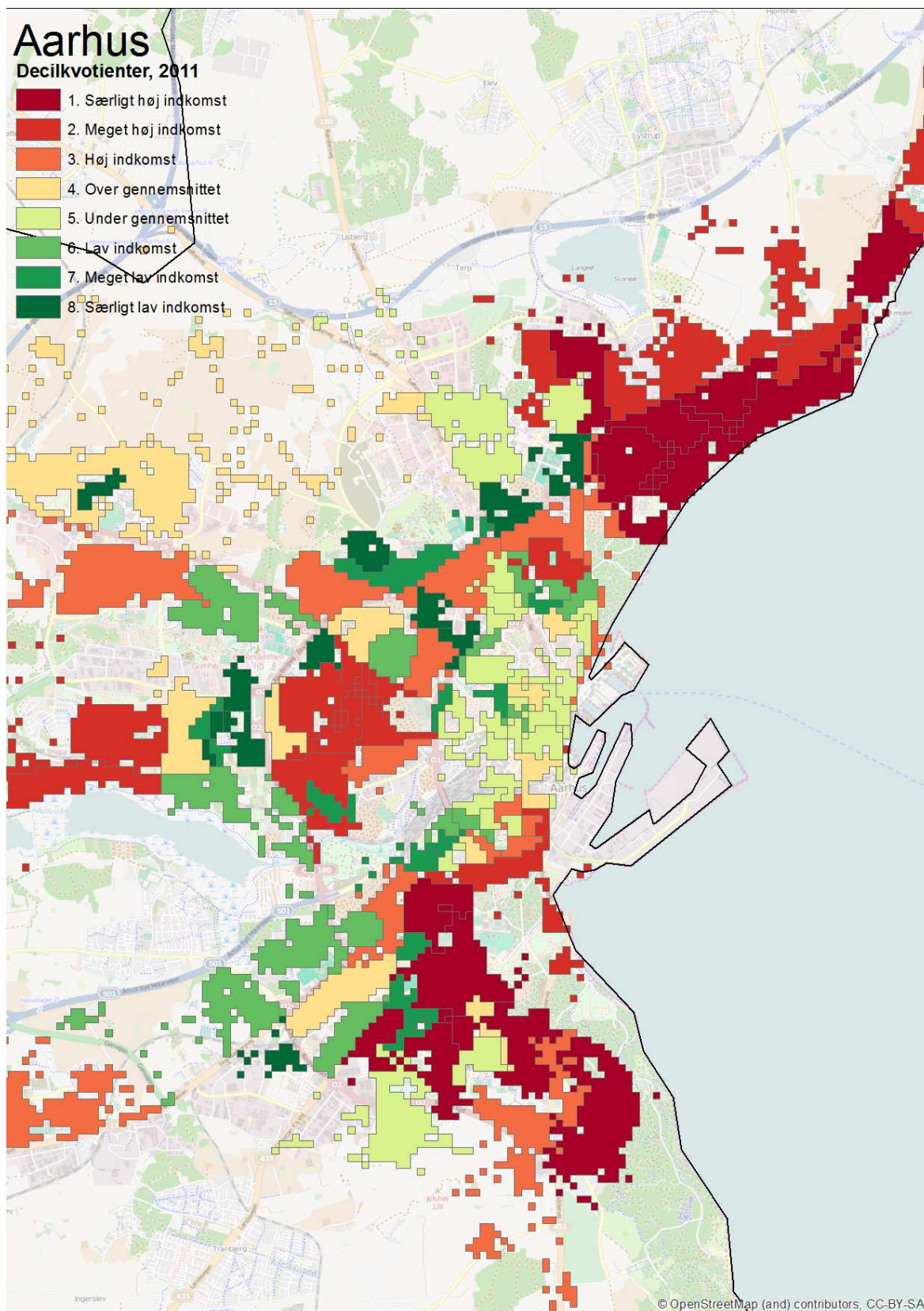
Overordnet set ses en tendens til, at alle byområderne, undtaget Odense, i perioden 2007-2011 har oplevet en tiltagende koncentration af borgere med høje indkomster i bestemte områder. Tilsvarende har der også været en tiltagende koncentration af borgere med lavere indkomster i andre områder, navnlig i Odense og Aalborg. For både de højere og lavere indkomster gør det sig gældende, at Hovedstaden generelt har en høj koncentration af borgere i boligområder i disse indkomstgrupper, men derudover ikke har rykket sig meget i perioden 2007 til 2011. De største ændringer i fordelingen, har fundet sted i provinsbyerne Aalborg og Odense.

De følgende kort viser decilkvotienternes geografiske fordeling i de fire største danske byer i 2011.

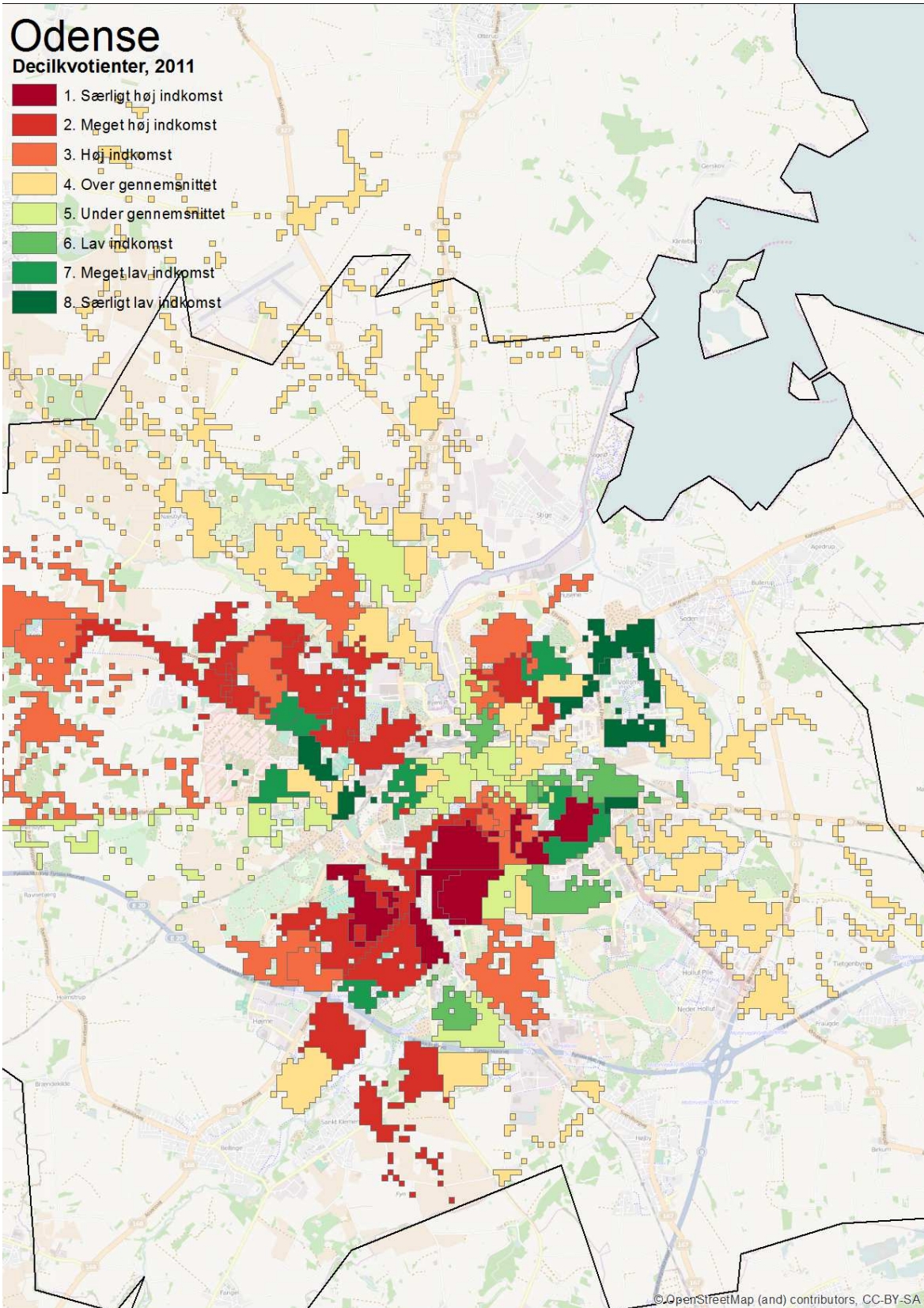
Kortene viser en tendens til klyngedannelser i alle byerne, mest markant blandt højindkomstgrupper. I Hovedstaden ses f.eks. en høj koncentration af beboere med særligt høj indkomst (den mørkerøde farve) i nabo-forstæderne Søborg og Gentofte. I Aalborg udgør kvarteret Hasseris ligeledes en klynge af højindkomst-beboere, i Aarhus kvartererne Risskov og Højbjerg og i Odense Hunderup-kvarteret.

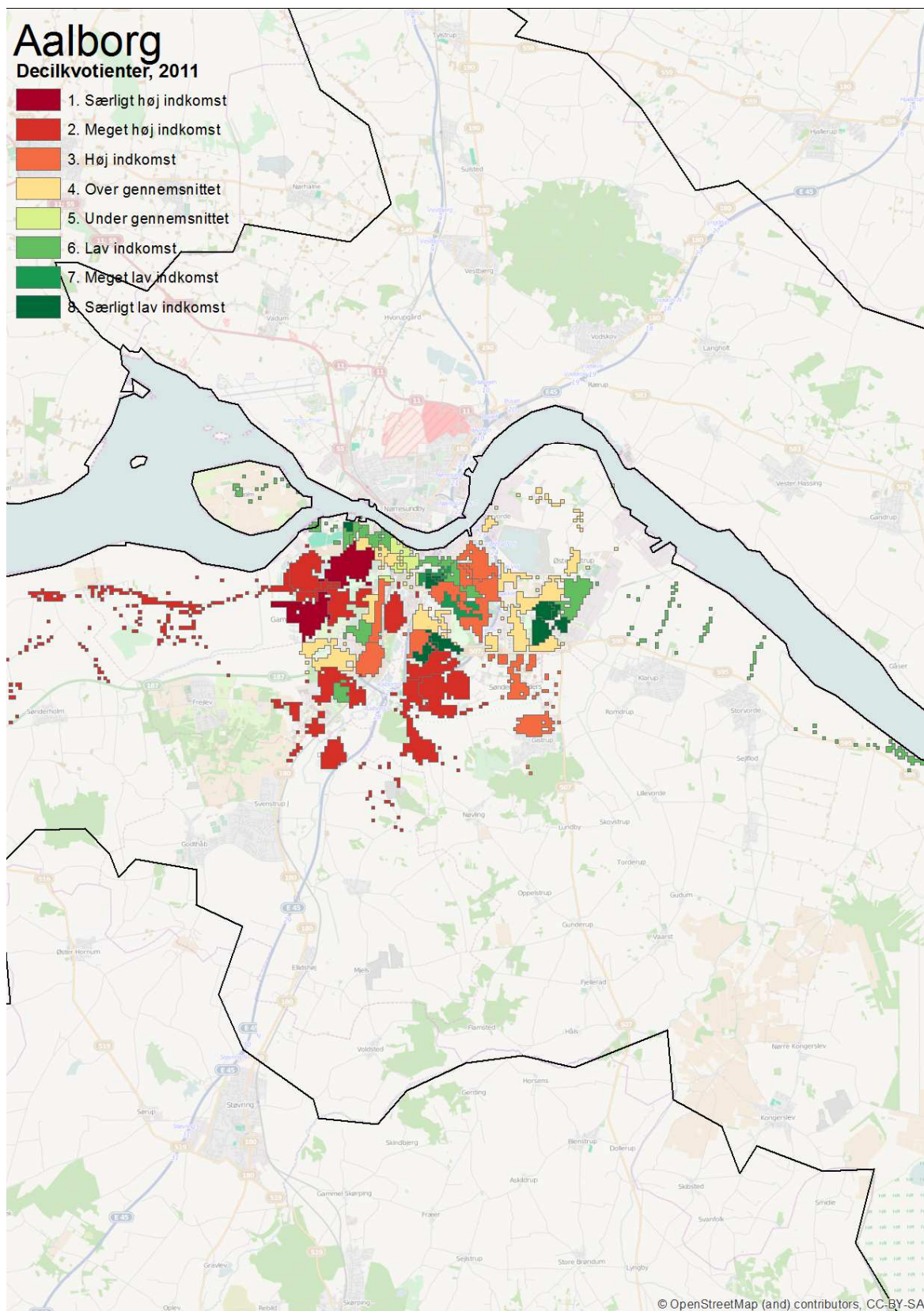
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

© OpenStreetMap (and) contributors, CC-BY-SA

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

4 Uddannelse

I undersøgelsen af segregering eller koncentration af personer med et givent uddannelsesniveau i bestemte bydele benyttes lokaliseringskvotienten. I korte træk er lokaliseringskvotienten en befolkningsgruppes andel i et boligområde i en by, divideret med befolkningsgruppens andel i hele byen. Således giver lokaliseringskvotienten et mål for hvor meget andelen, og dermed fordelingen, i boligområdet afviger fra fordelingen for samme befolkningsgruppe i byen som helhed. Lokaliseringskvotienten angiver således, om der bor forholdsvis flere eller forholdsvis færre af en befolkningsgruppe i et givent boligområde i en given by. Er lokaliseringskvotienten f.eks. 2, betyder det, at andelen af befolkningsgruppen er dobbelt så stor i boligområdet som i byen som helhed. Tilsvarende betyder en lokaliseringskvotient på 0,5, at andelen er halvt så stor.

For hver by er der i det følgende beregnet lokaliseringskvotienter for alle byens boligområder for a. andel af befolkningen med grundskole som højeste uddannelsesniveau og b. andel af befolkningen med en videregående uddannelse som højeste uddannelsesniveau. For alle er kvotienten beregnet for hhv. 2006 og 2011. Populationen er begrænset til aldersgruppen 30-60-årige, for derigennem at mindske effekterne fra personer der endnu ikke har fuldført deres uddannelse.

4.1 Grundskole

Tabel 2. Andel indbyggere i boligområder efter lokaliseringskvotient (grundskole) (2006 og 2011)

	Aalborg		Hovedstadsområdet		Odense		Aarhus	
	2006	2011	2006	2011	2006	2011	2006	2011
- 0,5	9,9	10,3	9,8	9,8	11,5	9,4	10,4	8,8
0,50 - 0,75	12,7	12,4	21,3	19,0	20,1	20,8	18,9	18,0
0,75 - 1,00	33,4	32,3	23,3	23,2	26,4	27,8	26,5	28,4
1,00 - 1,25	25,2	25,8	19,3	22,1	19,4	20,1	22,2	23,4
1,25 - 2,00	16,9	17,1	24,2	24,6	19,4	19,6	19,3	19,4
2,00 -	2,0	2,1	2,2	1,2	3,3	2,3	2,7	2,0

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder (Piil Damm, A., Schultz-Nielsen, M.-L., & Tranæs, T. (2006).

De fire største byområder i Danmark har alle en stor andel af befolkningen bosat i områder med overrepræsentation (lokaliseringskvotient større end 1,25, jf. tabel 2) af indbyggere med grundskolen som højeste uddannelsesniveau. Andelen i Hovedstadsområdet er højest med knap 26 pct., mens Aarhus, Odense og Aalborg ligger hhv. lige over og lige under 20 pct.

I den anden ende af spektret, har Odense, Hovedstadsområdet og Aarhus flest indbyggere bosatte i områder med en underrepræsentation (lokaliseringskvotienter på mindre end 0,75). Således har Aalborg en forholdsvis stor andel af befolkningen bosatte i gennemsnitlige områder, mens Hovedstadsområdet, Aarhus og Odense har højere andele i områder med segregeret bosætning.

4.2 Videregående uddannelse

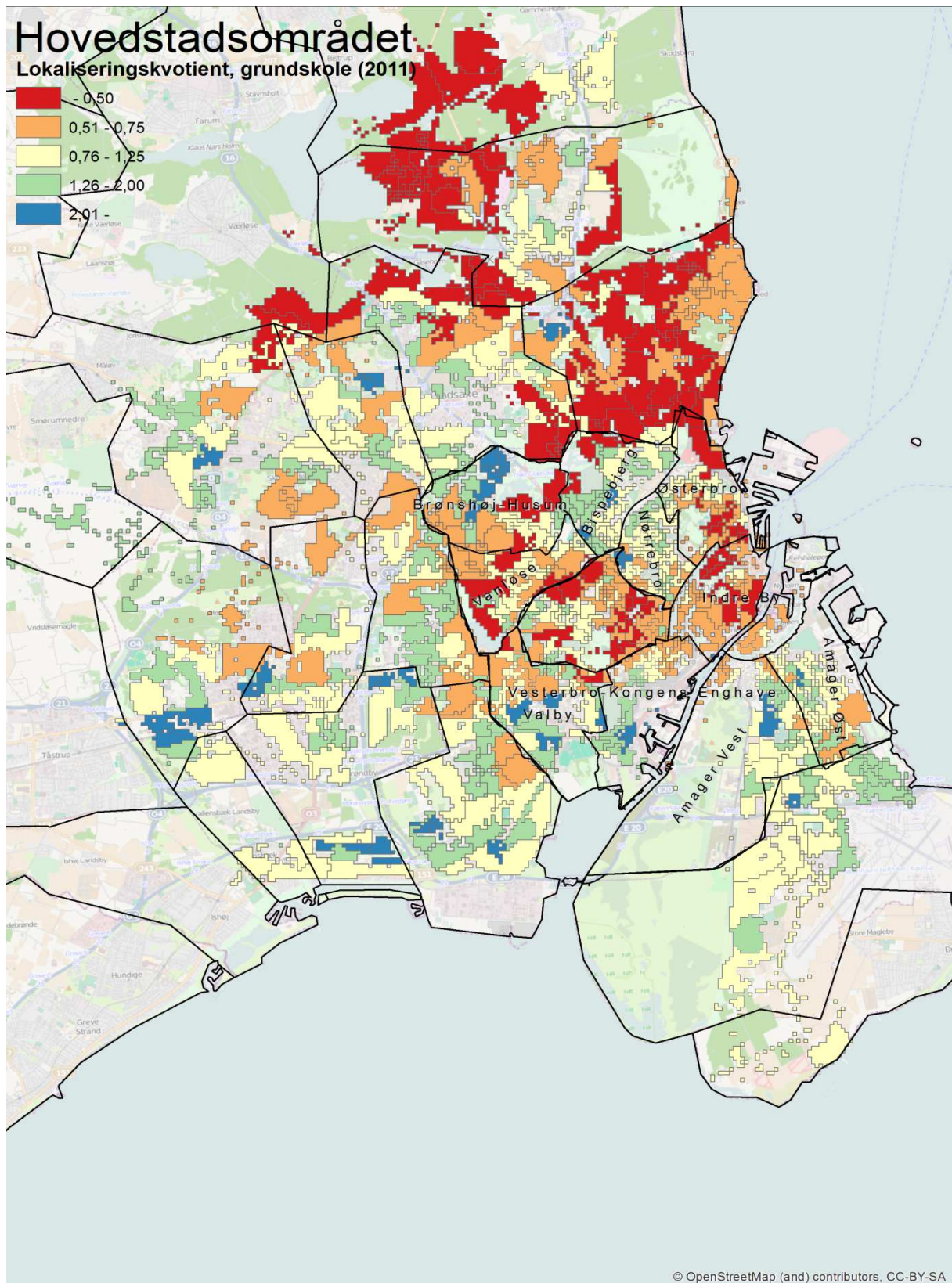
Tabel 3. Andel indbyggere i boligområder efter lokaliseringskvotient (videregående uddannelse) (2006 og 2011)

	Aalborg		Hovedstadsområdet		Odense		Aarhus	
	2006	2011	2006	2011	2006	2011	2006	2011
- 0,5	9,2	10,4	10,0	10,7	10,8	9,9	11,2	10,7
0,50 - 0,75	14,1	14,6	21,8	20,3	19,6	20,4	19,5	19,4
0,75 - 1,00	33,6	32,1	23,2	22,7	26,0	27,0	25,8	25,7
1,00 - 1,25	22,7	22,4	18,4	20,2	21,9	21,2	19,4	21,0
1,25 - 2,00	18,4	17,4	24,5	24,0	18,7	18,4	20,6	19,9
2,00 -	1,9	3,0	2,0	2,1	3,0	3,1	3,5	3,2

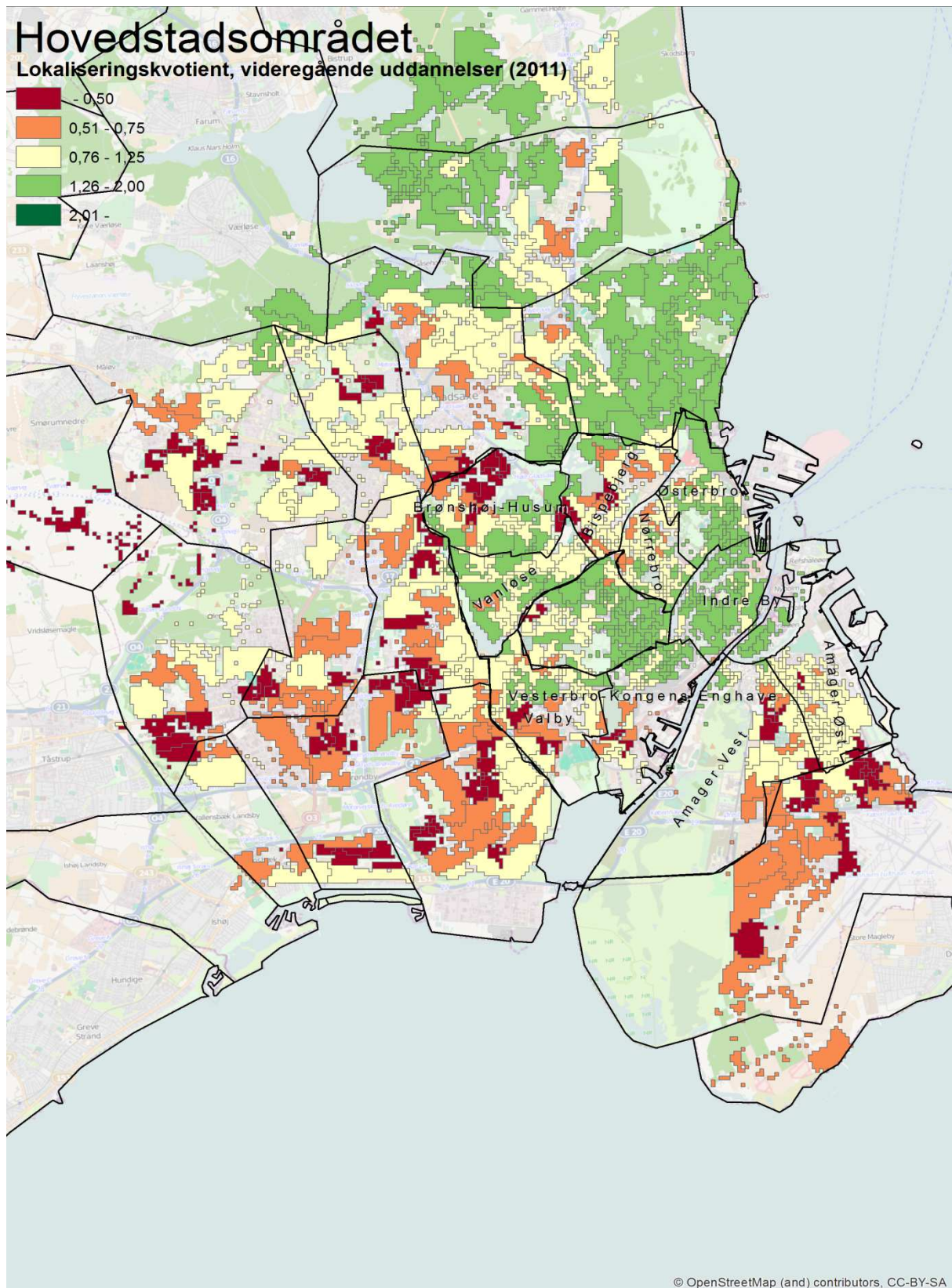
Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder (Pii Damm, A., Schultz-Nielsen, M.-L., & Tranæs, T. (2006).

For videregående uddannelser skiller Hovedstadsområdet sig ud som det byområde med den største andel af befolkningen i områder med under- og overrepræsentation. De største provinsbyer har en markant lavere andel af befolkningen bosat i boligområder med en stor overvægt af indbyggere med videregående uddannelser, mens kun Aalborg skiller sig ud, idet færre bor i områder med underrepræsentation. Provinsbyerne er således mere homogene set i forhold til andelen med videregående uddannelse i den enkelte by. I det store billede har ændringerne i perioden 2006-2011 være af mindre størrelsesorden.

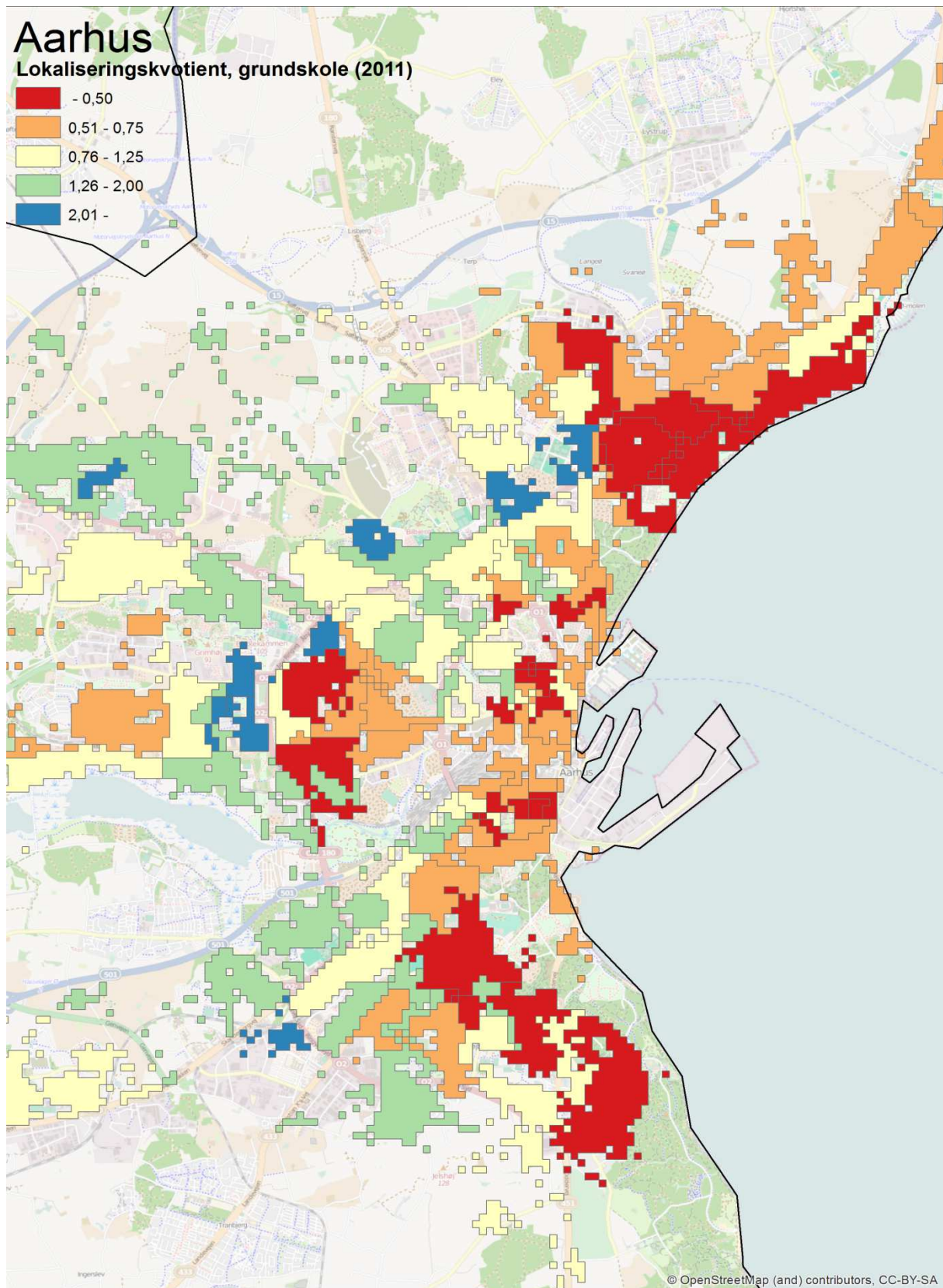
I det følgende vises lokaliseringskvotienterne (2011) på kort for de fire byer for hhv. grundskole og videregående uddannelser. Geografisk kan der spores en tendens til, at boligområder ofte ligger tæt op ad andre boligområder af samme eller lignende type. Således kan man tydeligt lokalisere klyngedannelser med klare overrepræsentationer af folk med videregående uddannelser i eksempelvis det nordøstlige Aarhus og de nordlige dele af Hovedstadsområdet.

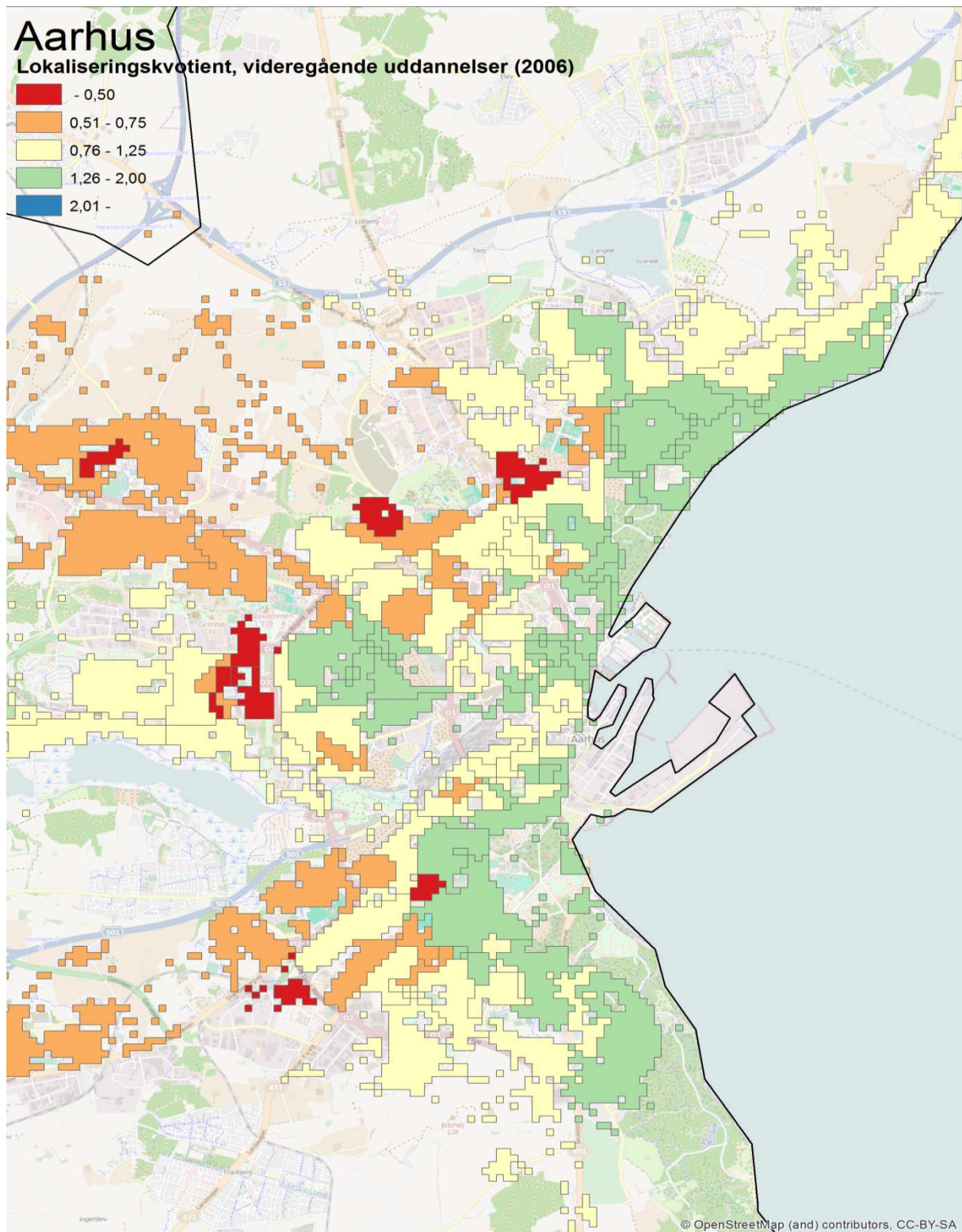
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

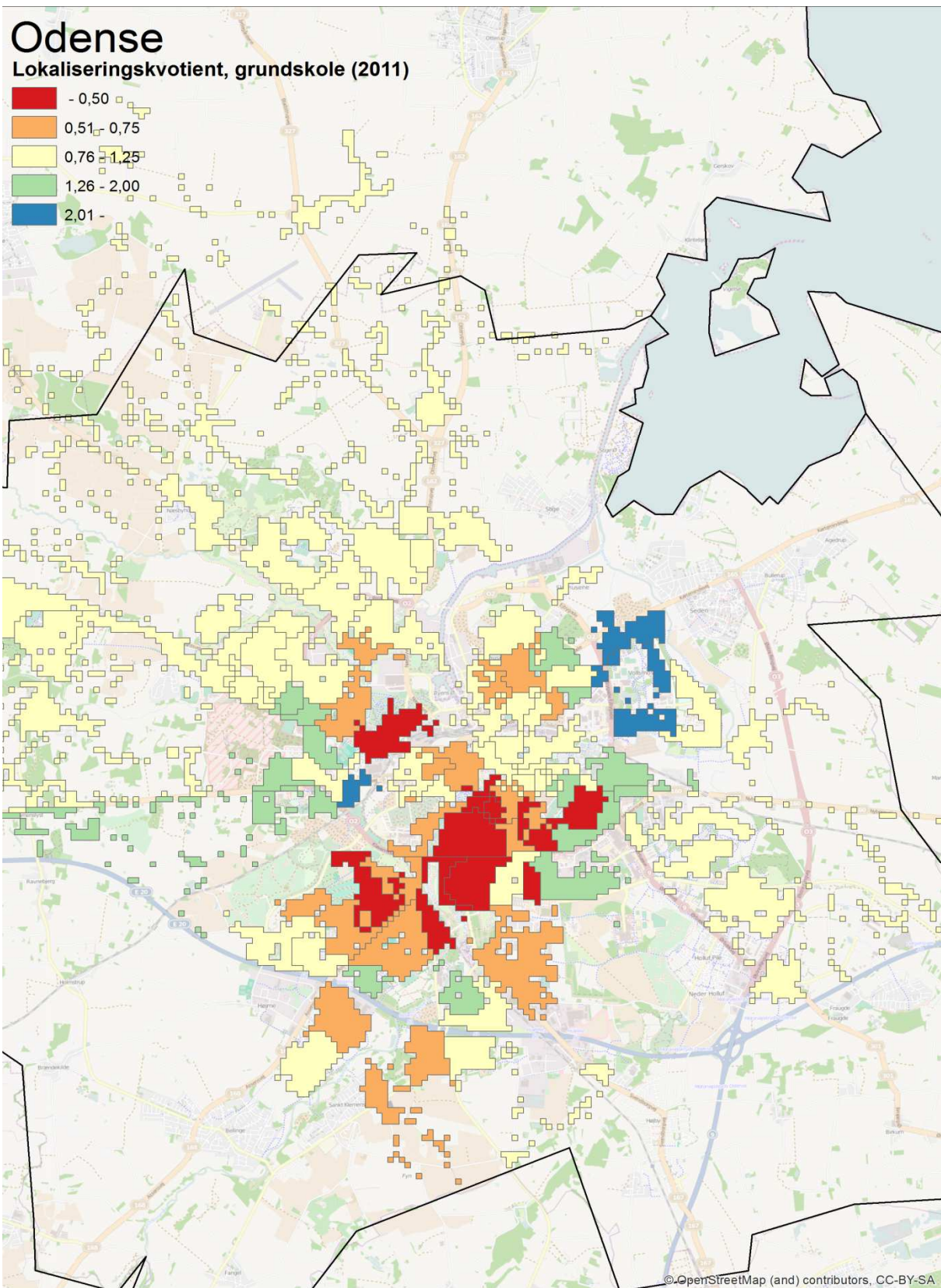
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

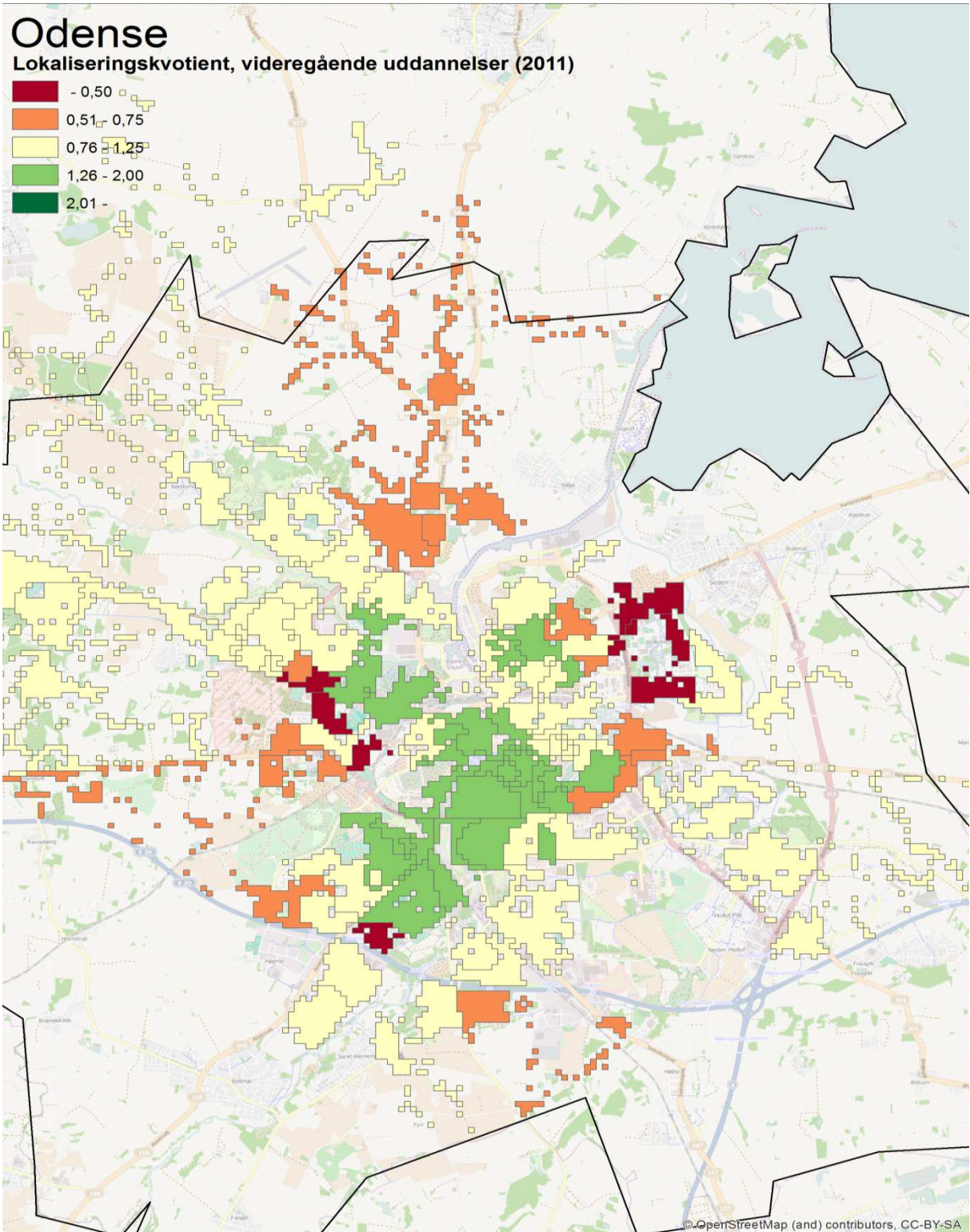
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

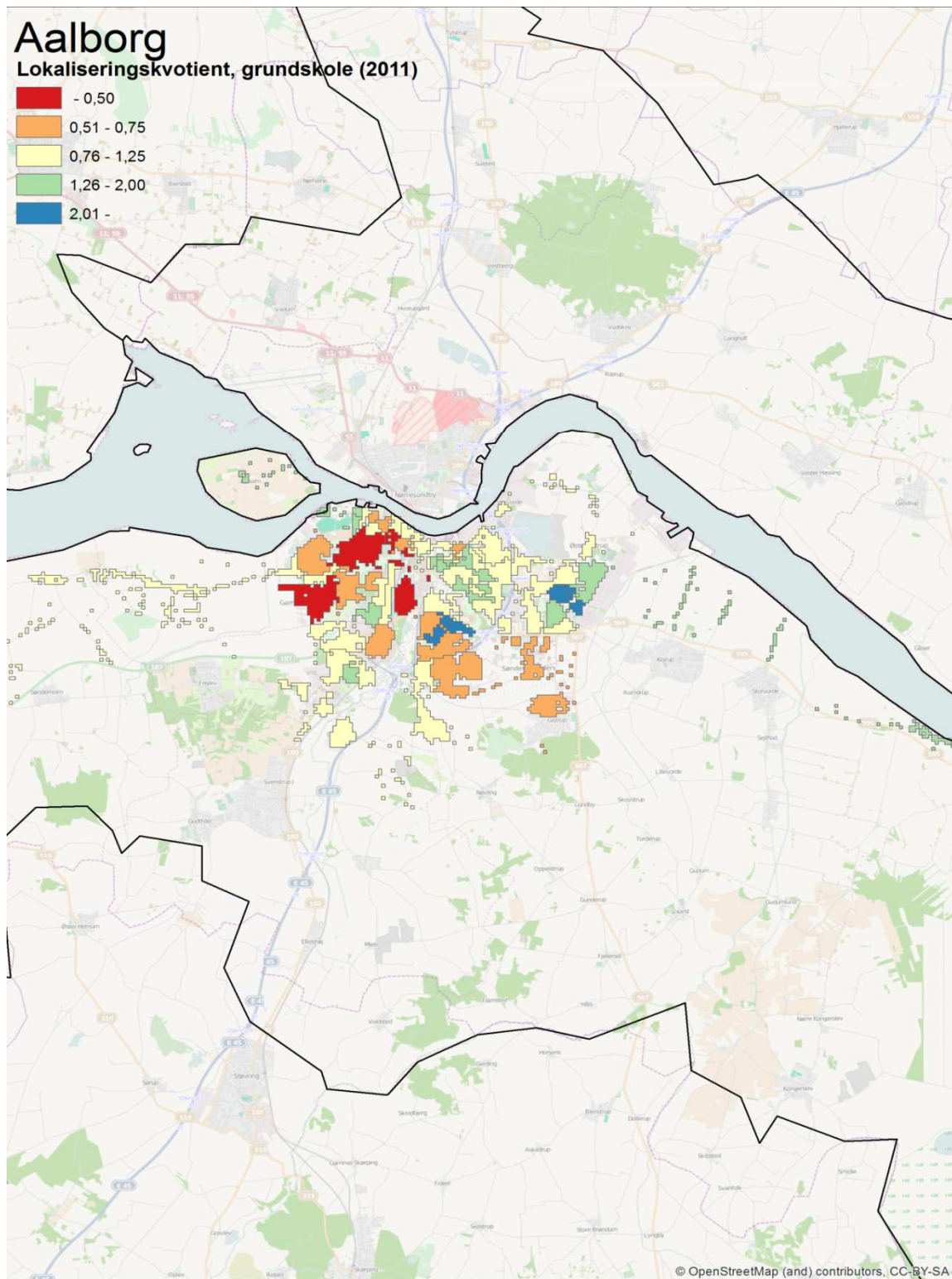
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

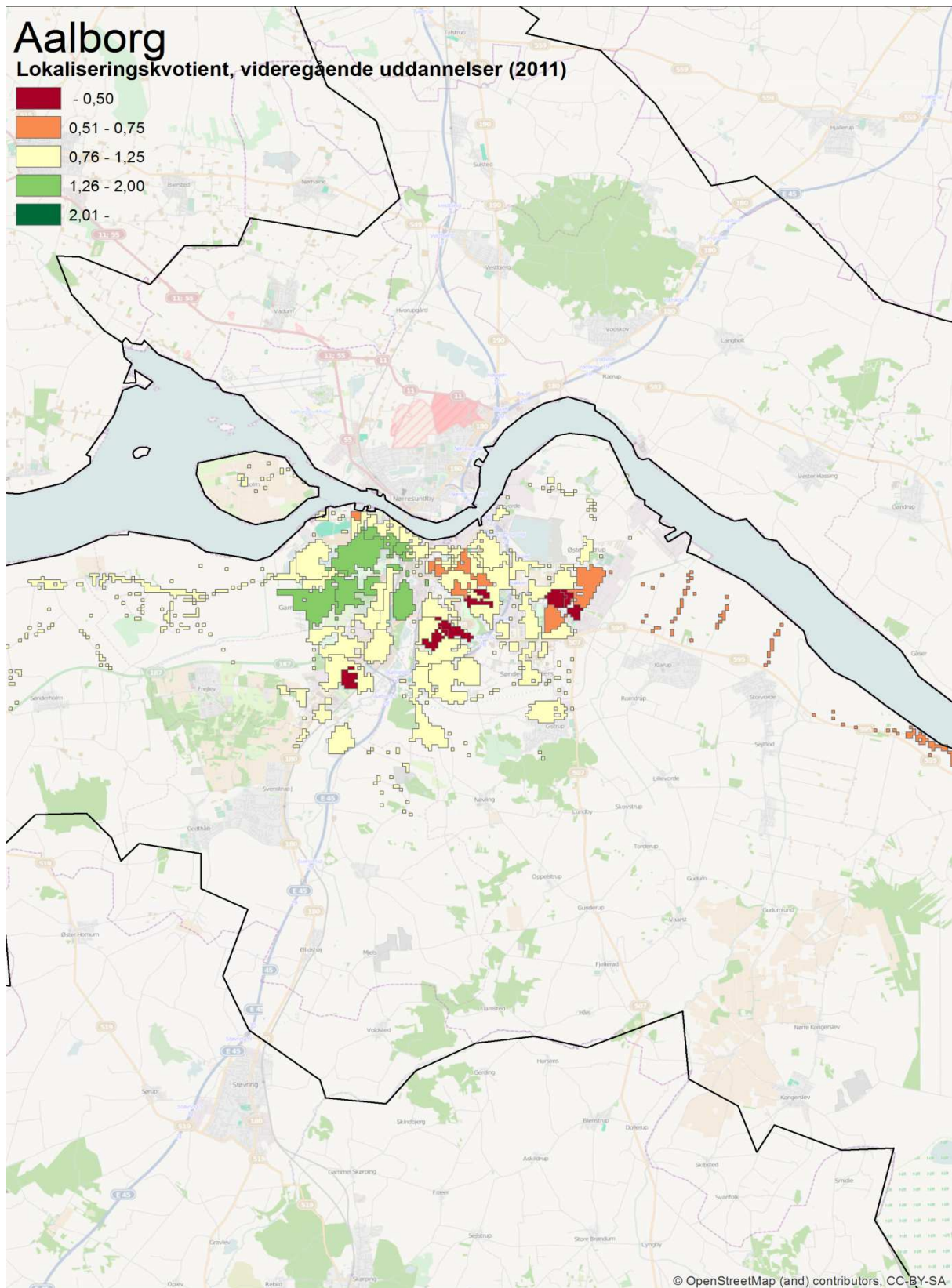
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

© OpenStreetMap (and) contributors, CC-BY-SA

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

5 Offentligt forsørgede

Nedenstående tabel viser lokaliseringskvotienter for andelen offentligt forsørgede i de fire største byer. Andelen er beregnet for populationen af 18-64-årige og indeholder personer på overførselsindkomster (heriblandt kontanthjælp, dagpenge, førtidspension og revalidering) sat overfor hele populationen af 18-64-årige i de respektive boligområder og byer.

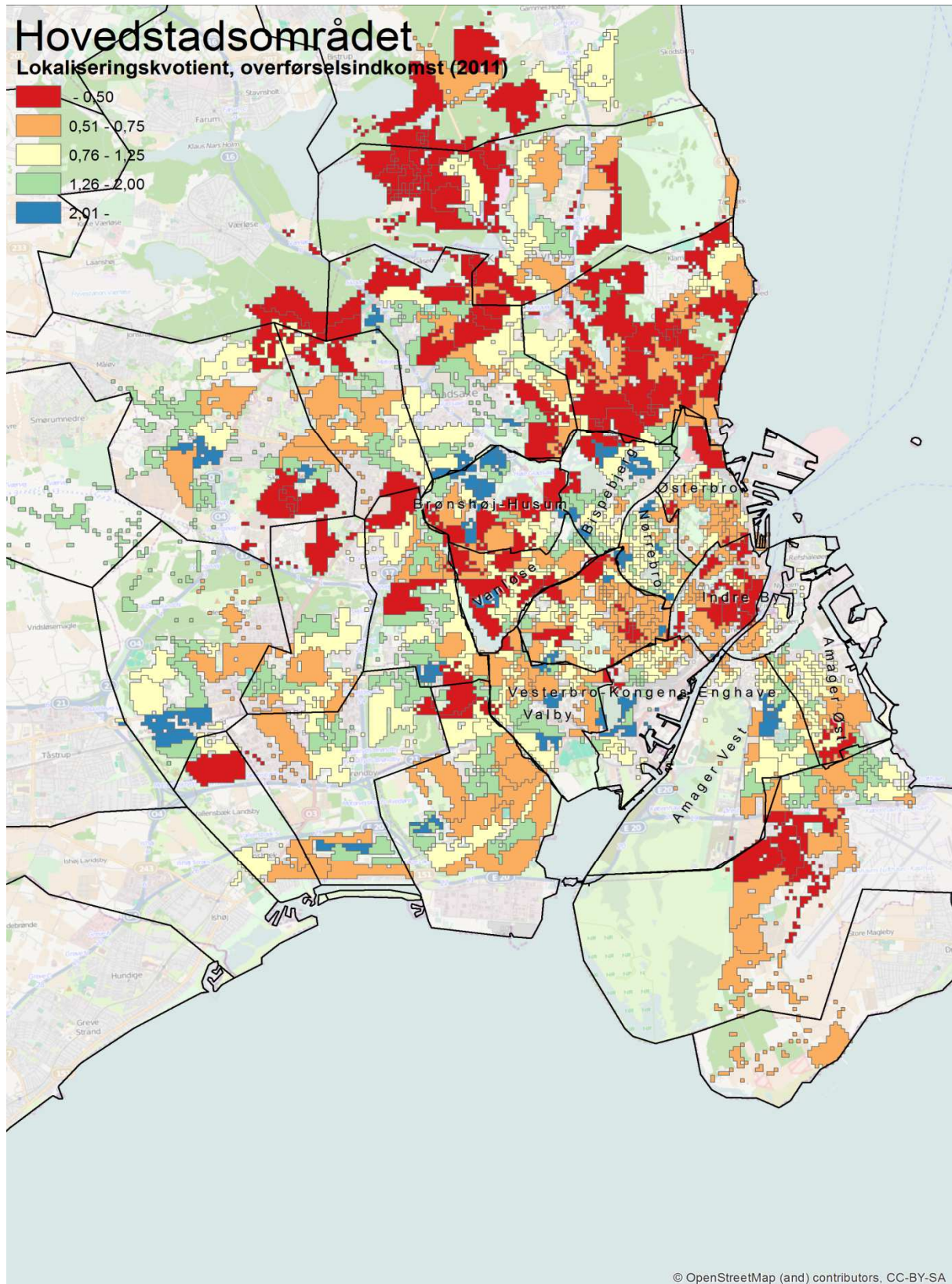
Tabel 4. Andel indbyggere i boligområder efter lokaliseringskvotient (offentligt forsørgede) (2007 og 2011)

	Aalborg		Hovedstadsområdet		Odense		Aarhus	
	2007	2011	2007	2011	2007	2011	2007	2011
- 0,5	11,9	6,7	16,0	14,8	12,5	10,1	14,8	13,6
0,50 - 0,75	33,8	35,7	25,6	27,0	29,0	34,7	35,9	32,4
0,75 - 1,00	22,7	29,5	20,4	21,0	25,9	22,3	10,2	12,1
1,00 - 1,25	7,2	1,5	10,9	11,9	10,4	10,5	14,9	15,4
1,25 - 2,00	15,9	15,6	19,2	17,8	13,8	16,1	16,0	19,5
2,00 -	8,4	10,9	7,9	7,6	8,4	6,3	8,2	7,0

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder (Piil Damm, A., Schultz-Nielsen, M.-L., & Tranæs, T. (2006).

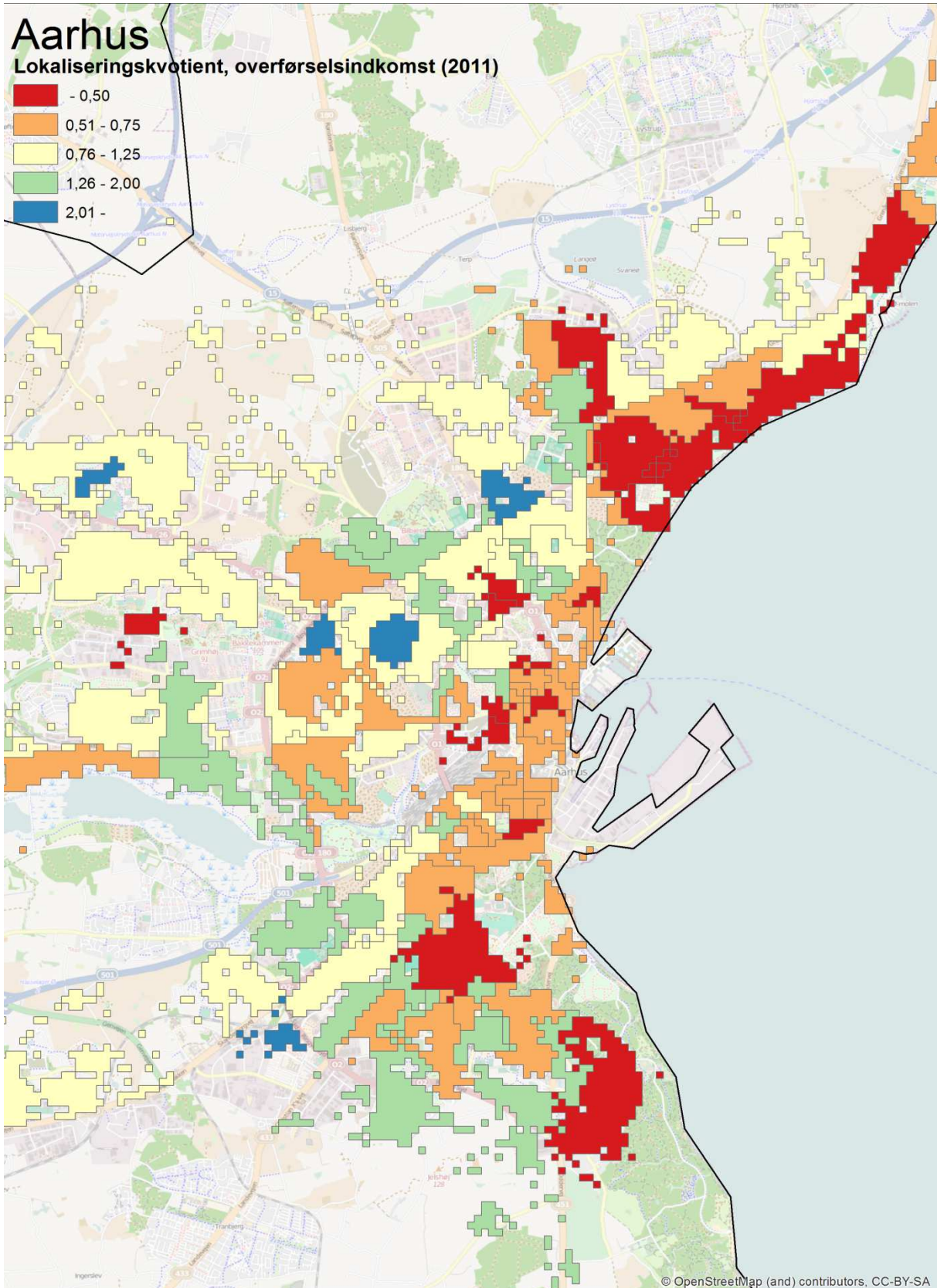
Af tabellen fremgår det, at Aalborg (26,5 pct.), Aarhus (26,5 pct.) og Hovedstadsområdet (25,4) alle har en forholdsvis stor andel af befolkningen bosat i boligområder med overrepræsentation af borgere på overførselsindkomst. Andelen af indbyggere i områder med overrepræsentation er steget i alle områder med undtagelse af Hovedstadsområdet. Særligt Aalborg og Aarhus er gået frem med hhv. 2,2 og 2,3 procentpoint. Til gengæld har Odense og Aarhus, med hhv. knap 45 pct. og godt 46 pct. flest borgere i områder hvor modtagere af overførselsindkomster er underrepræsenteret.

Nedenstående kort viser den geografiske fordeling af lokaliseringskvotienterne. Det fremgår, at boligområder af den ene eller anden type, ofte vil ligge ved siden af et boligområde af samme type. Der er således tendenser til klynge-dannelser i alle byerne.

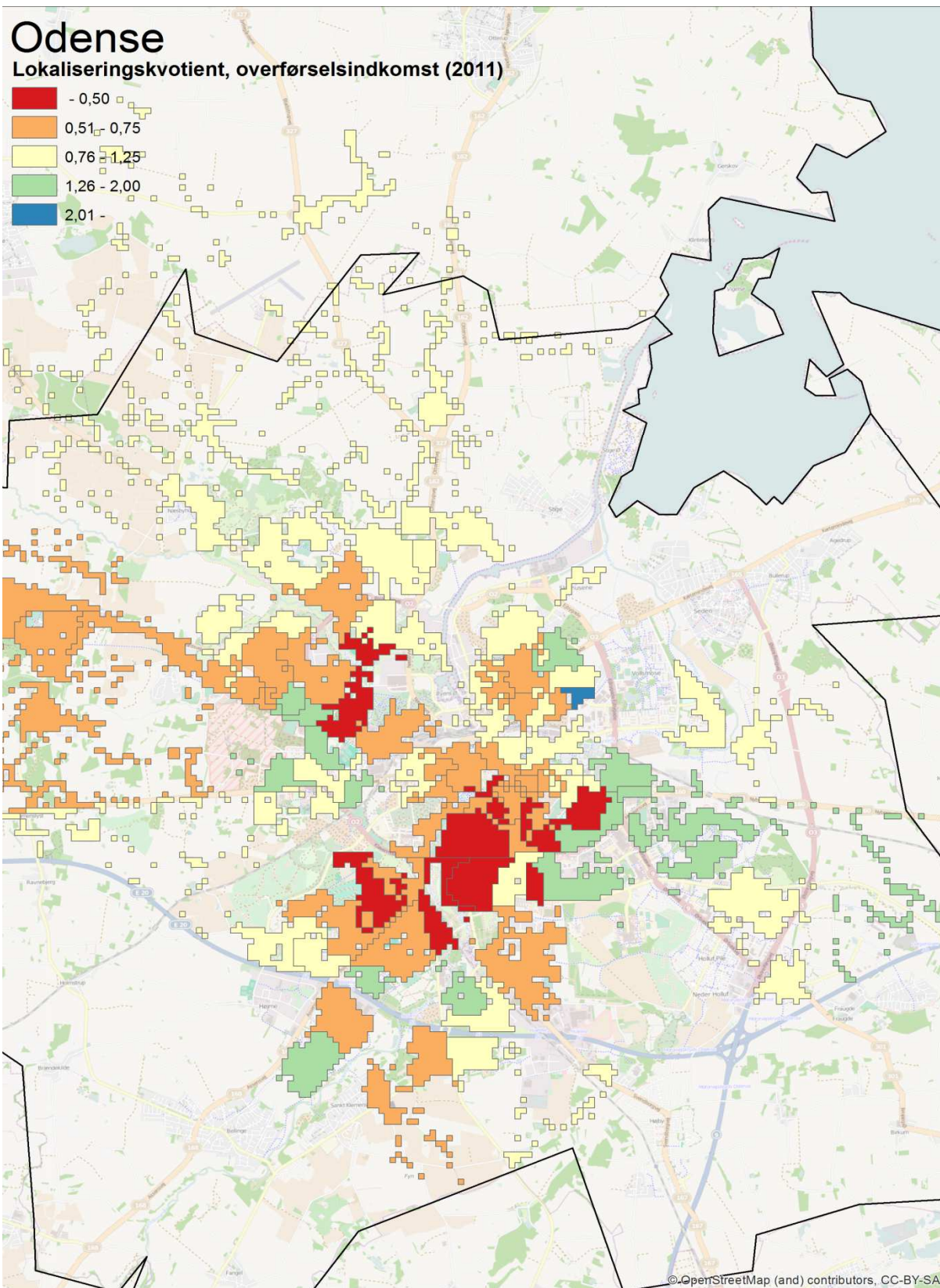

© OpenStreetMap (and) contributors. CC-BY-SA

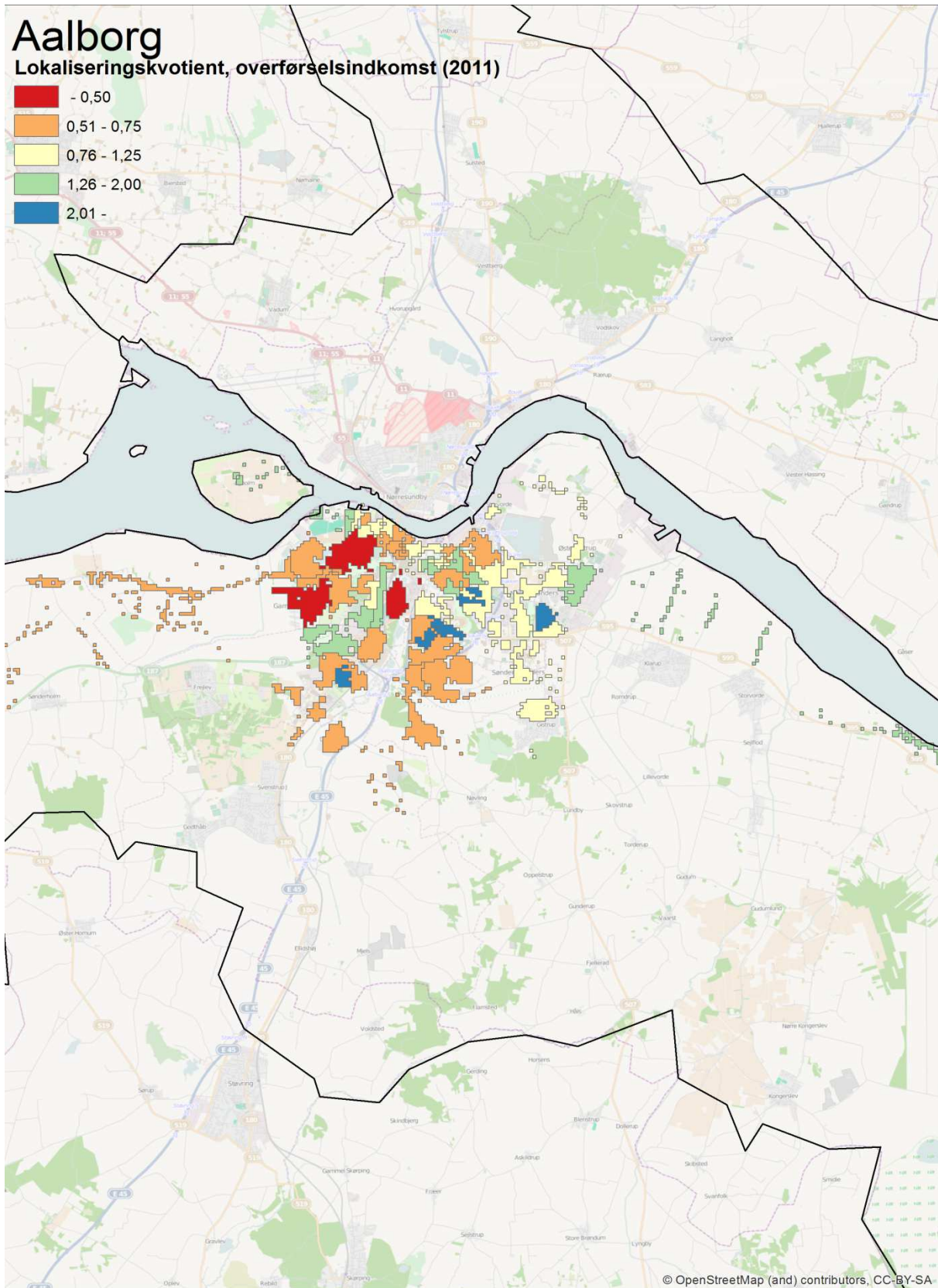
Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder.

Kilde: Egne beregninger baseret på data fra Danmarks Statistik, Geodatastyrelsen og Rockwool Fondens Forskningsenheds boligområder

6 Hovedkonklusion

6.1 Overordnede tendenser 1985-2011

Overordnet har koncentrationen af bestemte persongrupper i bestemte bydele (segregeringen) i Danmarks fire storbyområder i reglen været stigende i perioden 1985-2011. Det gælder både når man opdeler persongrupper mht. størrelsen af deres indkomst, længden af deres uddannelse og på om de modtager offentlig forsørgelse eller ej. Hovedstadsområdet indtager en særrolle som det mest segregerede byområde. Gennem perioden observeres imidlertid en tendens til, at Aarhus, Aalborg og Odense gradvist nærmer sig segregerings-niveauet i Hovedstaden.

6.2 Tendenser opdelt efter kategori og periode

Indkomst: Over hele perioden 1985-2007 observeredes i alle fire byer en øget segregering blandt henholdsvis lavindkomstgrupper og højindkomstgrupper. Hovedstaden er mest markant i forhold til segregering blandt højindkomstgrupper.

I perioden 2007-2011 viser ministeriets egne beregninger, at høj- og lavindkomstgrupper bor stadig mere koncentreret. I perioden 2007-2011 er der primært sket forandringer i provinsbyerne – mest markant i Aalborg og Odense. I Hovedstadsområdet har ændringerne været begrænsede, men her var koncentrationen også i forvejen mere markant end i provinsbyerne.

Uddannelse: For uddannelse ser vi fra 1985-2007 at beboere i Hovedstadsområdet, Aarhus og Odense generelt bor mere opdelt efter uddannelsesniveau end tidligere, mens der i Aalborg modsat har været tendens til mindre segregering. Ministeriets egne beregninger for perioden 2006-2011 viser imidlertid, at Aalborg oplever mere segregering, og således nærmer sig niveauet i de øvrige byer. Specifikt for beboere med længerevarende uddannelser tegner der sig et billede af, at segregeringen i Hovedstaden, Aarhus og Odense topper i starten af 00'erne for herefter at aftage eller forblive konstant. Samtidig skiller Hovedstaden sig ud som det mest segregerede byområde i forhold til beboere med længerevarende uddannelse.

Offentlig forsørgelse: Med undtagelse af hovedstaden ser vi fra 1985-2003, at segregeringen vokser blandt modtagere af offentlig forsørgelse – mest markant i Odense. For Odense, Aarhus og Aalborg aftager segregeringen imidlertid op gennem 00'erne, og skellet mellem Odense og Aarhus/ Aalborg udlignes.

I perioden 2007-2011 viser ministeriets beregninger, at man specielt i Aalborg og Aarhus ser en tendens til øget segregering blandt modtagere af offentlig forsørgelse, mens graden af segregering er faldende i Hovedstaden.

7 Litteratur

Piil Damm, A., Schultz-Nielsen, M.-L., & Tranæs, T. (2006). En befolknings deler sig op? Rockwool Fondens Forskningsenhed, Gyldendal.

Samson, J. (2009). *Social segregering i danske byer. En Kvantitativ undersøgelse af segregationsmønstre i Hovedstadsregionen, Aarhus, Odense og Aalborg*. Institut for Geografi og Geologi, Københavns Universitet.

Socialpolitisk Forening og Center for Alternativ Samfundsanalyse (CASA). (2001). Social Årsrapport 2001.

Storstadskommittén. (1997). *Delade Städer*, Fritzes.